

Srpsko biološko društvo

DRUGI KONGRES BIOLOGA SRBIJE

*osnovna i primenjena istraživanja
metodika nastave*

KNJIGA SAŽETAKA

**Kladovo, Srbija
25–30.09.2018.**

www.serbiosoc.org.rs

Srpsko biološko društvo

DRUGI KONGRES BIOLOGA SRBIJE

*osnovna i primenjena istraživanja
metodika nastave*

KNJIGA SAŽETAKA

**Kladovo, Srbija
25–30.09.2018.
*www.serbiosoc.org.rs***

Izdavač:

Srpsko biološko društvo, Beograd, 2018.

Za izdavača:

dr Jelena Knežević-Vukčević

Urednici:

dr Miroslav Živić

dr Branka Petković

Tehnički urednici:

dr Branka Petković

dr Miroslav Živić

Štampa:

Štamparija Atlantis, Niš

Tiraž: 300

CIP - Каталогизacija u publikaciji - Narodna biblioteka Srbije, Beograd
57(048)

371.3::57(048)

КОНГРЕС биолога Србије (2 ; 2018 ; Кладово)

Osnovna i primenjena istraživanja, metodika nastave : knjiga sažetaka /

Drugi kongres biologa Srbije, Kladovo, Srbija 25-30.09.2018. ; [urednici

Miroslav Živić, Branka Petković]. - Beograd : Srpsko biološko društvo, 2018

(Niš : Štamparija Atlantis). - 325 str. ; 24 cm

Apstrakti na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 300. - Registar.

ISBN 978-86-81413-08-1

a) Биологија - Апстракти b) Биологија - Настава - Методика - Апстракти

COBISS.SR-ID 267655948

ORGANIZATOR

SRPSKO BIOLOŠKO DRUŠTVO

SUORGANIZATORI

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

Institut za biološka istraživanja "Siniša Stanković", Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Beogradu – Biološki fakultet

Institut za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju

Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju

Univerzitet u Kragujevcu, Prirodno-matematički fakultet, Institut za biologiju i ekologiju

Institut za primenu nuklearne energije, Univerzitet u Beogradu

Univerzitet u Prištini, Prirodno-matematički fakultet

ORGANIZACIONI ODBOR

dr Miroslav Živić, predsednik
dr Branka Petković
dr Momir Paunović
dr Milica Jovanović Krivokuća
dr Edward Petri
dr Gordana Nikčević
dr Marina Topuzović

dr Perica Vasiljević
dr Ljiljana Rakićević
dr Dubravka Milić
dr Danijela Mišić
dr Nenad Labus
dr Ljiljana Vićovac-Panić
dr Tijana Išić Denčić

NAUČNI ODBOR

dr Jelena Knežević-Vukčević, predsednik
akademik Marko Anđelković
akademik Vladimir Stevanović
akademik Milena Stevanović
akademik Radmila Petanović
dr Pavle Pavlović
dr Željko Tomanović
dr Jelena Begović
dr Olgica Nedić
dr Perica Vasiljević
dr Goran Anačkov
dr Milan Stanković
dr Nebojša Živić
dr Tomka Miljanović
dr Mirjana Mihailović

dr Duško Blagojević
dr Goran Poznanović
dr Miroslav Živić
dr Branka Petković
dr Momir Paunović
dr Milica Jovanović Krivokuća
dr Edward Petri
dr Gordana Nikčević
dr Marina Topuzović
dr Ljiljana Rakićević
dr Dubravka Milić
dr Danijela Mišić
dr Nenad Labus
dr Ljiljana Vićovac-Panić
dr Tijana Išić Denčić

Procena genotoksičnog potencijala voda u Srbiji komet testom

Karolina Sunjog^{1,2}, Stoimir Kolarević¹, Margareta Kračun-Kolarević³, Jovana Kostić-Vuković^{1,2}, Zoran Gačić², Mirjana Lenhardt^{2,3}, Branka Vuković-Gačić¹

¹Univerzitet u Beogradu - Biološki fakultet, Beograd, Srbija

²Institut za multidisciplinarna istraživanja, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija, sunjogkarolina@imsi.rs

³Institut za biološka istraživanja "Siniša Stanković", Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

Sistemi površinskih voda često su pod pritiskom otpadnih voda iz industrijskih, domaćih i poljoprivrednih izvora. Različiti sastojci prisutni u zagađenim vodama mogu da izazovu biološke promene, koje mogu uticati na populacije i čitave ekosisteme. Mnogi akvatični organizmi, među kojima bitno mesto zauzimaju ribe, imaju sposobnost bioakumulacije genotoksičnih agenasa u tkivima, te se mogu koristiti kao bioindikator u ekogenotoksikološkim studijama.^{1,2} Procena genotoksičnosti površinskih voda vršena je na osnovu detekcije oštećenja DNK molekula alkalnim komet testom, testom elektroforeze pojedinačnih ćelija, (*engl.* SCGE), u krvi, jetri i škrgamma klena (*Squalius cephalus* L.). Ekološki status površinskih voda određivao se na dve akumulacije, Garaši (vodozahvat za pijaću vodu) i Zlatar (Uvac, zaštićeno prirodno dobro), kao i četiri reke u okviru sliva reke Kolubare (područje intenzivnih kopova uglja): Kolubara, Peštan, Beljanica i Bujanj Potok, tokom 2011./2012. godine. Na osnovu analize fizičko-hemijskih i mikrobioloških parametara, izdvojile su se akumulacije, Zlatar i Garaši, u I klasu kvaliteta voda. Sa druge strane, analize vode sa Peštana i Beljanice odgovarale su III i IV klasi kvaliteta voda. Više vrednosti oštećenja DNK molekula su zabeležena na rekama u okviru sliva Kolubare, dok su oštećenja na tkivima klena sa Garaša i Zlatara bile značajno niže.

1. Sunjog, K., Kolarević, S., Kračun-Kolarević, M., *et al.*, 2014, *Environ. Toxicol. Pharmacol.* 37:967-974.
2. Sunjog, K., Kolarević, S., Kračun-Kolarević, M., *et al.*, 2016, *Environ. Pollut.* 213:600-607.

Zahvalnica: Ovaj rad je finansiran od strane Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, projekat OI173045.